

Nota M&O inburgering gemeente Lingewaard 2025

Het college van B&W van de gemeente Lingewaard heeft op 8 april 2025 het beleid Misbruik en Oneigenlijk gebruik Inburgering Lingewaard vastgesteld.

Met de invoering van de Wet inburgering 2021 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor het bieden van inburgeringsvoorzieningen aan inburgeringsplichtigen. Gemeenten krijgen hier een specifieke-uitkering voor die wordt verantwoord middels de SiSa-systematiek (G10/G10B). Een verantwoorde besteding van overheidsmiddelen vraagt om passende maatregelen die misbruik en oneigenlijk gebruik van publieke middelen tegengaan (M&O-beleid). In deze nota worden de M&O-maatregelen binnen de gemeente Lingewaard rondom de Wet inburgering 2021 uiteengezet.

Artikel 1 Registraties DUO

De gemeente Lingewaard heeft een 'werkinstructie inburgering' opgesteld. Met dit stappenplan borgen we de uniformiteit in uitvoering en borgen we dat er geen stappen gemist worden. Het registreren van de juiste gegevens bij DUO is onderdeel van de werkwijze.

Artikel 2 Toets op identificatie inburgeringsplichtige

Voor asielstatushouders en nareizigers geldt dat de signalen hiervan binnen komen bij de gemeente via het portaal (TVS) van het COA. Via TVS krijgt de gemeente het signaal over de taak op het gebied van huisvesting, niet over inburgering. Dit betreffen nagenoeg altijd personen die bijstand aanvragen in het kader van de Participatiewet. De identiteit wordt in dit geval vastgesteld met de aanvraag voor bijstand.

De gemeente ontvangt voor de kleine groep statushouders en gezinsmigranten die geen bijstand aanvragen signalen vanuit DUO over de inburgeringsplicht. De inburgeringsplichtige wordt vervolgens uitgenodigd voor een gesprek over de inburgering, tijdens dit gesprek wordt de identiteit van de statushouders vastgesteld. Het (financieel) risico is voor gezinsmigranten aanzienlijk lager, omdat zij zelf verantwoordelijk zijn voor bekostiging van hun inburgeringstraject (al dan niet via een lening van DUO).

Artikel 3 Toets op woonplaatsbeginsel inburgeringsplichtige

Gemeenten hebben een wettelijke opdracht om statushouders te vestigen in de gemeente (Taakstelling huisvesting statushouders). In het DUO portaal krijgt de gemeente Lingewaard een melding zodra een inburgeringsplichtige wordt gekoppeld aan de gemeente. Er is hierdoor een zeer laag risico (de kans dat de gemeente inburgeringsvoorzieningen bekostigt voor een statushouders die niet in de gemeente Lingewaard woont is zeer klein). Daarnaast geldt ook hier dat de meeste statushouders bijstand ontvangen binnen de Participatiewet. Vanuit de Participatiewet volgen regelmatig controles op de rechtmatigheid, waaronder de woonplaats van de belanghebbende.

Artikel 4 Monitoring Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP)

De gemeente Lingewaard heeft een proces voor de voortgang Inburgering. Dit proces wordt bij de start van het inburgeringstraject al ingepland voor de toekomst. Zo wordt geborgd dat er altijd een tijdige periodieke monitoring op het PIP plaatsvindt.

Artikel 5 Maatregelen integriteit leerbaarheidstoets

We zetten in op het verwerven van een zo hoog mogelijk taalniveau. Om te voorkomen dat inburgeringsplichtigen de leerbaarheidstoets moedwillig slecht invullen, zodat zij een lager taaladvies krijgen en gemakkelijker de inburgeringsplicht kunnen voldoen is aangesloten bij de kwaliteitsadviezen van het Rijk:

- Hardware sluit aan bij de doelgroep (de toets is zowel mogelijk met touchscreen als op laptop), zodat digitale vaardigheid zo min mogelijk van invloed is op het resultaat;
- De leerbaarheidstoets wordt altijd afgenomen onder supervisie van een gecertificeerde consulent statushouders;
- De leerbaarheidstoets wordt afgenomen in een afgesloten ruimte om afleiding zoveel mogelijk te voorkomen.

Vervolgens wordt de uitkomst van de leerbaarheidstoets als indicatie gezien. Statushouders die bijvoorbeeld net onder de grens voor de B1-route scoren (en zodoende een Z-route advies krijgen), maar zichzelf wel andere talen hebben eigen gemaakt tijdens de vlucht, kunnen alsnog in de B1-route worden geplaatst. Of wanneer een statushouder een (hoge) opleiding heeft afgerond in land van herkomst, kan dit duiden op voldoende leervermogen. Zo zijn er nog meer voorbeelden te verzinnen, die kunnen leiden tot afwijking van het advies van de leerbaarheidstoets. Dit is afhankelijk van de individuele omstandigheden van de inburgeringsplichtige en wordt beoordeeld door de consulenten statushouders. Deze

consulenten worden continu (cultuur-sensitief) getraind om tot een goede beoordeling te komen voor een passend inburgeringstraject.

Artikel 6 Waarschuwingen en boetes

De wet Inburgering 2021 biedt de mogelijkheid tot het opleggen van boetes wanneer de inburgeringsplichtige:

- Niet of onvoldoende meewerkt aan de brede intake (incl. leerbaarheidstoets);
- Niet of onvoldoende meewerkt aan het opstellen en uitvoeren van het PIP;
- Niet of onvoldoende meewerkt aan de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) of Participatieverklaringstraject (PVT).

De boete is een instrument om een spoedige start van een inburgeringstraject af te dwingen. Deze instrumenten kunnen worden ingezet, al wordt in de praktijk eerst een gesprek gevoerd met de inburgeringsplichtige, omdat een inburgeringstraject op lange termijn meer kans van slagen heeft als de inburgeringsplichtige intrinsiek gemotiveerd is. De boete (en waarschuwing) wordt daarom ingezet als laatste instrument.

Artikel 7 Interne controles

De verbijzonderde Interne controle (VIC) zal wanneer er sprake is van een materiele besteding een steekproef doen op de dossiers. Bij de SiSa verantwoording is dat een grens van € 125.000,-. In dat geval zal de VIC beoordelen of er sprake is geweest van een rechtmatige toekenning en dat de werkinstructie op een juiste wijze is nageleefd.

Artikel 8 Voorkomen misstanden en cursusinstellingen en kwaliteitsborging

De gemeente Lingewaard heeft samen met de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Overbetuwe, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar gezamenlijk de drie leerroutes (B1-route, Onderwijsroute en Z-route) ingekocht. Met de Europese aanbesteding zijn eisen gesteld aan de cursusinstellingen. Hierbij valt te denken aan voldoen aan het keurmerk *Blik op Werk* en eisen aan het aantal gecertificeerde NT2-docenten.

Daarnaast hebben de gemeenten het contractmanagement voor de regio Midden-Gelderland centraal belegd bij de Modulair Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR-SDCG). De contractmanager verzamelt signalen en voert periodiek gesprekken met de cursusinstellingen om zo spoedig mogelijk problemen aan te pakken.

Aldus vastgesteld op 8 april 2025

*Het college van burgermeester en wethouders,
de secretaris en de voorzitter,*